

י' מר חשון ה'תש"פ 8.11.19

מגזין מס' 551

ערב שבת פרשת לך לך

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

ג"ה

החייב כסנא

האדם הוא כטיפה אחת במפל ההוויה כולה

כידוע לכל, כל הרוע שבעולם נובע ומסתעף מסיבות של 'אגו'. אנוכיות האדם הנמשכת בטבעה לתאוות גשמיות, משליכה אותו לחיי נהנתנות ורכושנות חומריים, לרדיפת כבוד ותחושת שכרון שליטה וכוח...

ומכיון שחיים אנו באופן זמני (ופשוט הוא כי לאחר מותנו אין כל משמעות לכל אלה...), הרי התועלת האמיתית שצריך ויכול האדם (נפש בתוך גוף גשמי) להפיק מימי חייו הקצרים בעולם הזה החולפים ביטף...

היא יגיעתו בתוך גדרי הזמן והמקום לנצל כל רגע יקר לשם הדלקת אור אלוקי, הוא האור המגלה את ה'עצם' השוכן בתוכו ובתוך זולתו (בשווה ממש...),

ובאשר אי אפשר לו לאדם 'לתפוס הכל', וכמאמר חז"ל "תפסת מרובה לא תפסת", הרי יש 'לתפוס' את ה'פרינציפ' (נקודת התמצית): על האדם להוסיף ככל הניתן במעשיו הטובים, הם המעשים המוארים וחדורים בערכי הנצח שלמעלה מהזמן והמקום.

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 22:00 במושב חמד שבמרכז הארץ. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com.

הכניסה לישוב חמד בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, בכניסה למושב נוסעים ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית – לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר. התכנסות כיבוד ושתייה קלה מ-20:45. לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144.

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממש, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

י"א חשון – הילולת רחל אמנו

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

רחל אמנו מסמלת מסירות נפש תוך ויתור על שלמות אישית. היא מוותרת על רצונה להיקבר במקום קדוש, כדי להיות לעזר לבניה. ועל כך אומר לה הקב"ה: "יש שכר לפעולתך".

יעקב מבקש להעלותו לאחר מותו לארץ ישראל ולקברו במערת המכפלה. הוא חותר לשלימות הקדושה שהוא יכול להשיג, ולכן הוא מבקש להקבר במקום קדוש. לעומתו, רחל מסמלת מסירות נפש – היא מוותרת על רצונה להיקבר במקום קדוש, כדי להיות לעזר לבניה. ועל כך אומר לה הקב"ה: "יש שכר לפעולתך".

בעל ואשה

השוני הזה בין יעקב לרחל מסמל את תפקידם השונה של איש ואשה. אף על פי שעל שניהם חל הכלל: "אני נבראתי לשמש את קוני", יש לכל אחד ואחד תפקיד שונה:

תפקידו של גבר הוא לחתור למירב השלימות האישית. לכן חלות עליו יותר מצוות מאשר על אשה, ולכן הוא נדרש להתרכז בלימוד התורה, בעבודת התפילה, וגם בעניני העולם, כדי להגיע ל"בכל דרכיך דעהו".

לעומתו, האשה מוסרת את שלימותה האישית למען בניה. היא פטורה ממצוות עשה שהזמן גרמא (שתלויות בזמן), משום שיש לה תפקיד גדול וחשוב יותר – לגדל ולחנך את הדור הבא. אמנם בכך היא מוותרת על מידה מסוימת של שלימות אישית, אך היא עושה זאת במסירות נפש.

"מתה עלי רחל... ואקברה שם בדרך אפרת"

לאחר שיעקב אבינו ביקש מיוסף לקבור אותו במערת המכפלה, הוסיף: "ואני בבאי מפדן מתה עלי רחל בארץ כנען בדרך, בעוד כברת ארץ לבא אפרתה, ואקברה שם בדרך אפרת הוא בית לחם". מסביר רש"י: שיעקב חשש, שמא בקשתו להעלותו לקבורה במערת המכפלה, תעורר אצל יוסף רגש של צער על שאימו לא זכתה לכך. לכן ראה צורך להתנצל על שקבר את רחל בדרך.

רש"י מוסיף ומסביר, שיעקב רמז ליוסף, שקבר שם את רחל על פי הוראת הקב"ה: "דע לך, שעל פי הדיבור קברתיה שם, שתהא לעזרה לבניה, כשיגלה אותם נבוזראדן והיו עוברים דרך שם, יוצאת רחל על קברה ובוכה ומבקשת רחמים עליהם, שנאמר: קול ברמה נשמע וגו'. והקב"ה משיבה: יש שכר לפעולתך".

יעקב ורחל

יעקב ורחל מייצגים את השלימות של בעל ואשה בעם ישראל. יעקב היה הבחיר שבאבות, ורחל היתה אשתו העיקרית (כפי שיעקב אמר: "מתה עלי רחל"), עקרת ביתו – עיקר ביתו. על כן אפשר לראות בהם את הנקודות המאפיינות איש ואשה בישראל.

האם קובעת

ולכן, ההשתייכות לעם ישראל נקבעת לא על פי האב, אלא על פי האם. שכן המהות היהודית היא תולדה מעצם הנשמה, שהיא מאירה בגלוי דוקא אצל האשה. לכן גם מסירות הנפש של האשה, רחל אמנו, היא שהביאה את ההבטחה: "ושבו בנים לגבולם".

בכך באה לידי ביטוי מעלתן של הנשים: אצל גבר, מכיון שהוא עוסק בהשגת שלמות אישית, יכול להתפתח רגש של שביעות רצון עצמית, ועד להרגשת גאווה. אולם אצל אשה, שמבטאת את מסירות הנפש, מאירה הנשמה היהודית הפנימית בלי שום מחיצות של ישות עצמית וגאווה.

(מעובד מתוך הספר "שלחן שבת",

על פי 'לקוטי שיחות' כרך ל')

כך הסבירו חז"ל במדרש (איכה רבה) את זכותה של רחל אמנו:

"באותה שעה קפצה רחל אמנו לפני הקב"ה ואמרה: ריבונו של עולם! גלוי לפניך, שיעקב עבדך אהבני אהבה יתירה, ועבד בשבילי לאבא שבע שנים, וכשהשלימו אותן שבע שנים, והגיע זמן נשואי לבעלי, יעץ אבי להחליפני לבעלי בשביל אחותי, והוקשה עלי הדבר עד מאד, כי נודעה לי העצה, והודעתי לבעלי ומסרתי לו סימן, שיכיר ביני ובין אחותי כדי שלא יוכל אבי להחליפני, ולאחר כן נחמתי בעצמי וסבלתי את תאוותי ורחמתי על אחותי שלא תצא לחרפה. ולערב חלפו אחותי לבעלי בשבילי, ומסרתי לאחותי כל הסימנין שמסרתי לבעלי כדי שיהא סבור שהיא רחל, ולא עוד אלא שנכנסתי תחת המטה שהיה שוכב עם אחותי והיה מדבר עמה והיא שותקת ואני משייבתו על כל דבר ודבר, כדי שלא יכיר לקול אחותי וגמלתי חסד עמה, ולא קנאתי בה ולא הוצאתיה לחרפה, ומה אני שאני בשר ודם עפר ואפר לא קנאתי לצרה שלי ולא הוצאתיה לבושה ולחרפה, ואתה מלך חי וקיים רחמן מפני מה קנאת לעבודת כוכבים שאין בה ממש והגלית בני ונהרגו בחרב ועשו אויבים בם כרצונם. מיד נתגלגלו רחמיו של הקדוש ברוך הוא ואמר בשבילך רחל אני מחזיר את ישראל למקומן הדא הוא דכתיב: "כה אמר ה' קול ברמה נשמע נהי בכי תמרורים רחל מבכה על בניה מאנה להנחם על בניה כי איננו", וכתוב: "כה אמר ה' מנעי קולך מבכי ועיניך מדמעה כי יש שכר לפעולתך וגו'." וכתוב: ויש תקוה לאחרייתך נאם ה' ושבנו בנים לגבולם".

הסיפור השבועי

מוהל משמיים

לה מייד, ואין לי צורך בקבלת הסכמתה. אם ירצה ה', אעשה את הברית".

ניר לא מצא מילים להודות למוהל הצעיר. "נשמח לארח את כל משפחתך", אמר למוהל. הרב רזיאל סיים את שיחת הטלפון, וניר שחרר אנחת רווחה גדולה. מוהל משמים ממש.

בערב החג המתין ניר לבואה של משפחת שבח. הוא דאג למקום אירוח נאות בעבורה, וכמובן פָּלַל את בני המשפחה ברשימת האורחים לסעודות החג. רבה היתה הפתעתו לגלות שמרכבו של המוהל יצא הרב רזיאל בלבד...

"לא רצינו להטריח אתכם", התנצל המוהל, "ואשתי שמחה על ההזדמנות לבלות את החג בבית הוריה". ניר עמד המום. בתוך לבו ידע שהשיקול המרכזי לאי הבאת בני המשפחה היה להימנע מלהכביד על המארחים.

הוא השתאה כפליים לגלות שהמוהל בא מצויד במזון לכל סעודות החג. ניר נבוך, ואולם הרב רזיאל חיבק אותו בחום, הביט בו בעיניו הטובות, ובאמרה מבודחת הפיג באחת את אי הנעימות.

זה היה ראש השנה המרגש ביותר שחווה ניר. לקראת ברית המילה יצאו ובאו מתפללי כל בתי הכנסת ביישוב, והשתתפו במצוה שהתקיימה לפני תקיעת השופר. שאגת הפסוקים וה'אמן' הדהדה מפי מאות המתפללים, ויצרה תמהיל מופלא של שמחה וקדושה.

באותו ראש השנה גילו ניר ומשפחתו את אישיותו יוצאת הדופן של המוהל. הם נוכחו שצניעותו וענוותנותו מסתירות גדולה בתורה וידע הלכתי רב. דברי התורה שהשמיע בסעודת ברית המילה ריתקו את תלמידי החכמים שביישוב, ופניו המאירות והחן שהקרין לכל

האכזבה צרבה בלבו. עוד תשובה שלילית. הוא חייג למספר הטלפון הרביעי וחרק שיניו בתסכול. מה יהיה? חשב.

זה היה בשלהי אלול תשע"ו. בבית משפחת בהגלי בגן יבנה שמחה גדולה. יומיים קודם לכן הגיח בנם החדש לאוויר העולם. ברית המילה של הרך הנולד נועדה ליום השני של ראש השנה, וההורים ביקשו לערוך את השמחה בכפר תפוח, שבו מתגוררים הוריו של ניר.

מכל הבחינות זו היתה הבחירה המועדפת. לרשותם עמד אולם האירועים של היישוב. בפנימייה של המדרשה המקומית יכלו לשכן את בני המשפחה המורחבת, שביקשו להשתתף בשמחתם.

אלא שאז נתקל ניר במחסום בלתי עביר – השגת מוהל. מוהלים רבים שאליהם פנה השיבו את פניו ריקם. לא נמצא המוהל שישכים לעזוב את ביתו לימי ראש השנה ולנסוע לכפר תפוח.

הימים חלפו וניר נאלץ לבטל את הזמנת משפחתו המורחבת בשל חוסר הוודאות, אך עדיין הוסיף לחפש אחר מוהל שיואיל לבוא לכפר תפוח למשך ראש השנה.

כשעמד על סף ייאוש טילפן אליו אביו ומסר לו כי בשיחה עם רב היישוב עלה שמו של מוהל ושמו הרב רזיאל שבח. "נסה לפנות אליו, מה תפסיד!", הציע האב.

זה היה המוצא האחרון. ניר התקשר למספר שקיבל בתוך לבו היה נכון לקבל את התשובה השלילית, אלא שהמוהל הפתיע אותו: "קודם כול, מזל טוב!", בירך בחום, "ושנית, בעזרת ה' אמול את בנך".

ניר היה מופתע. "הברית בראש השנה...", הזכיר למוהל. הרב רזיאל הרגיע אותו: "לרעייתי ולי יש סיכום, שכל פנייה שאני מקבל לקיום מצות ברית מילה – אני נענה

הוא היה במפגש עם חברים כשהטלפון שלו צלצל. הבשורה המרה הכתה אותו בהלם. רעד אחז בגופו. הרב רזיאל שבח הי"ד נורה בידי מחבלים ארוורים, כששב ברכבו מבדיקת תינוק שמל. פצעיו היו אנושים, ו'אליהו הנביא' הפרטי של משפחת בהגלי, ושל מאות משפחות אחרות שזכו להכירו, עלה בסערה השמימה.

כאוב ונסער פרסם ניר את סיפורו, וזה זכה במהירות לתהודה רבה ונפוץ בעולם כולו. כשבא לנחם את משפחת הרב רזיאל שבח, פגש מנחמים רבים שלא הכירו כלל את המנוח, אך למקרא סיפורו חשו צורך אישי עז לבוא לנחם את בני המשפחה.

"רעייתי ואני שומרים על קשר עם אלמנתו, יעל", מוסיף ומספר ניר, "ואני יודע על מעשים כבירים שנעשו להנצחתו ולעילוי נשמתו של הרב רזיאל, בעקבות סיפורנו האישי, שהוא רק השתקפות קטנה של אדם גדול", הוא אומר.

(תודה לניר בהגלי על הסיפור)

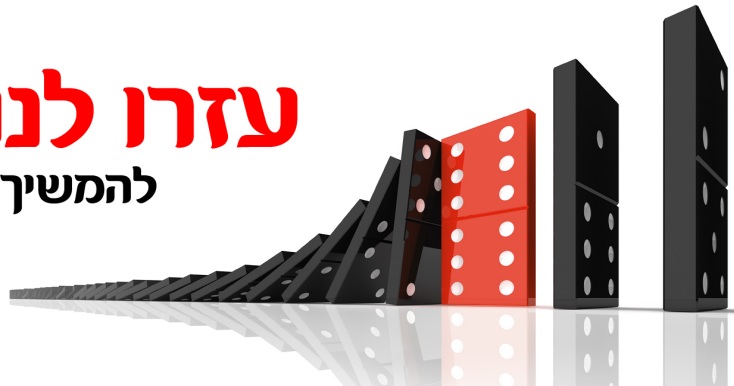
(מתוך העלון השבועי שיחת השבוע)

סובביו, גרמו לניר לחוש שזכה בנוכחותו של אדם גדול, שכל כולו נתונה, טוב וטוהר.

ניר ומשפחתו ביקשו להביע את רגשות תודתם למוהל, ולאחר שנפרדו שלח לו ניר הודעה: "אנו רוצים להודות לך מעומק הלב על שזיכית אותנו בנוכחותך בימי ראש השנה... הלוואי שנזכה להיות במחיצת אנשים כמוך במהלך כל השנה, ונזכה ללמוד כיצד לקיים מצוות ולעשות חסדים לפחות כמותך. אנו מרגישים כאילו פגשנו את אליהו הנביא, במעשיך ובדברי החכמה שנסכת בנו".

תשובתו של הרב רזיאל, שהייתה אופיינית לו כל כך, המסה את לבו של ניר: "אני יושב ברכב, קורא את ההודעה, ופשוט בוכה מהתרגשות! תודה רבה!", הגיב. גם בימים שלאחר מכן הוסיף הרב רזיאל ללוות את המשפחה ואת הרך הנולד, ששמו בישראל נקרא יהלי. קסמו לא מש מזיכרונו של ההורים ויתר בני המשפחה. חלפו שנה וכמה חודשים. את הרגע הנורא, בכ"ב בטבת תשע"ח, בשעת ערב, לא ישכח ניר.

עזרו לנו,
להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

”זאת התורה אדם” (במדבר יט' ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב-’נגלה’) ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה-’נסתר’). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי ’נגלה’, ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת לך לך

לבית המלך, ופרעה מעניק לאברהם בעבורה שפע מתנות. אלא שמאותו רגע, בדרך נס, פוגע נגע קשה בפרעה ובאנשי ביתו. בהבינו כי נענש על דבר שרה בשל היותה אשת איש, ממחר פרעה להחזירה לאברהם. הוא מותיר בידי אברהם את המתנות שנתן בעבורה ושולח אותו ואת אשתו ואת כל אשר להם מארץ מצרים בליווי אנשיו לשומרם בדרך.

היפרדות אברהם מלוט והבטחת הארץ לזרעו

בחזרתם לארץ כנען מתיישב אברהם שוב בקרבת בית-אל. במקום פורצות מריבות בין רועי אברהם (שהיו אנשים מוסריים ויראי שמים) ובין רועי לוט (שהיו מושחתים ופרועים). אברהם מציע ללוט כי יפרדו זה מעל זה, ומאפשר לו להיות הראשון אשר יבחר את מקום התיישבותו. לוט בוחר להתיישב בכיכר הירדן אשר במישור סדום ועמורה, אזור שבאותם ימים היה טובל בירק, משופע במים ומיושב באנשים רעים ומושחתים.

לאחר הפרדותו מלוט, מבטיח הקב”ה לאברהם ולזרעו את ירושת ארץ כנען כולה לנצח. ומוסיף ומברכו אשר למרות גילו המבוגר יזכה הוא לזרע שיירבה כעפר הארץ. אברהם מתיישב באלוני ממרא שבחברון ובונה גם במקום זה מזבח לה’.

מלחמת המלכים והצלת לוט

באותם ימים פורצת מלחמה בין מלכי ארץ כנען

אברהם יוצא מחרן ועולה לארץ

אברהם מצטווה ע”י הקב”ה ”לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך, אל הארץ אשר אראך”. ה’ מברכו ומבטיחו כי בהגיעו אל הארץ אשר יראהו יזכה הוא לצאצאים רבים, לפרסום והערצת עמי הארץ ולעושר וריבוי נכסים. בן 75 שנה יוצא אברהם מחרן, מלווה באשתו שרה ובאחינו לוט, ואיתם ריבוי האנשים והנשים שהתקרבו על ידם לאמונת ה’ אחד, ורכושם איתם.

בהגיעם לארץ כנען, חוצים הם את הארץ מצפונה, דרומה לשכם, אלון מורה ובית-אל. במהלך מסעם בארץ כנען מתגלה ה’ לאברהם ומבטיחו כי ’הארץ הזו שאתה נמצא בה מובטחת היא לצאצאיו’. אברהם מודה לה’ בהקמת מזבח לאלוקים במקום. לאחר מכן מתיישב הוא ממזרח לבית-אל ובונה גם שם מזבח לאלוקים. וכך, בכל מקום ומקום בו מתיישב אברהם מפיץ הוא ומפרסם רבים את אמונת ה’ אחד.

ירידת אברהם מצריימה

על כרחו, בשל רעב פתאומי כבד המשתרר בארץ כנען (ישראל), יורד אברהם למצרים. עם כניסתו למצרים מבחין אברהם בתרבותם הקלוקלת, וכדי להציל נפשו מחליט הוא להסתיר מן המצרים שטופי הזימה אשר שרה היא אשתו ומבקשה לומר כי אחותו היא.

ואכן, אך מגיעים הם מצרימה נלקחת שרה יפת התאר

אחד שלם). אזי נופלת על אברהם תרדמה כבדה וחשיכה עצומה. בחלומו מבשר ה' לאברהם אודות הגלות העתידה לבוא על צאצאיו ארבע מאות שנה במצרים. ומוסיף ומודיעו אודות הסבל הנורא, העוני והשעבוד שיהיו מנת חלקם בגלותם שם. אלא שבסוף גלותם, מבטיחו ה', יענשו משעבדיהם ובני ישראל יצאו מארץ מצרים ברכוש גדול. ושוב חוזר האלוקים ומבטיחו בחלומו בנוגע לירושת הארץ המובטחת לזרעו אחריו.

הגר וישמעאל בנה

לאחר שנות נשואין רבות עדיין אברהם ושרה חשוכי ילדים. שרה מציעה לאברהם כי יקח לו את הגר שפחתה לאשה. היא מקווה שכאשר תלד לו הגר ימשיך הדבר ברכה גם עליה, ואזי תלד גם היא. אברהם שומע בעצתה ולוקח את הגר לו לאשה. לימים כאשר נפקדת הגר, מתחילה היא לזלזל ולהקל ראש בשרה גבירתה חשוכת הבנים. כתוצאה מכך מקשיחה שרה את יחסה כלפיה, ובאישור אברהם נוהגת היא בה כטוב בעיניה ומעמיסה עליה מטלות רבות ועבודות קשות ללא נשוא, עד אשר בורחת הגר מן הבית.

בהיות הגר במדבר בקרבת המעיין, מתגלה אליה מלאך האלוקים ואומר 'עליך לחזור אל בית אברהם ולקבל עליך את מרות שרה גבירתך'. המלאך מבטיחה כי בנה שיוולד לה ירבה זרעו ככוכבי השמים, ומוסיף ואומר כי בנה זה יהיה "פרא אדם – ידו בכל ויד כל בו". אזי מורה הוא לה לקרוא את שמו ישמעאל, כי שמע ה' את בכיה וראה בעלבונה ומצוקתה.

אברהם בן 86 שנה כשיוולדת לו הגר את בנה, וברוח קודשו קורא גם הוא את שמו ישמעאל.

מצות המילה ולידת יצחק

בחלוף השנים, שוב מתגלה הקב"ה לאברהם בן התשעים ותשע ומצווהו למול עצמו [ומכאן מצות המילה לדורות,

וסביבתה. ארבעה מלכים ובראשם כדרלעומר מלך עילם נלחמים בעמק השידים נגד חמישה מלכים מאזור הנגב (ובהם מלך סדום), שמרדו לפרוק עולו של כדרלעומר מעליהם. צבא כדרלעומר מביס את גייסות חמשת המלכים המורדים ובין הנלקחים בשבי נמצא גם לוט, אחיינו של אברהם. בשמעו זאת, יוצא מיד אברהם להצילו. הוא יוצא בראש 318 אנשים חמושים ונלחם במלכים בסביבות דמשק ומשחרר מידיהם את לוט ורכושו ואת יתר השבויים.

מלכי צדק מלך שלם יוצא עם לחם ויין לקראת אברהם השב מן המלחמה ומברכו. ובהיותו כהן לאלוקים מעניק לו אברהם מעשר מכל רכושו וכן מהשלל שנפל לידיו בנצחוננו בקרב. בינתיים יוצא לקראת אברהם גם מלך סדום. הוא מוכן לוותר על רכושו שנבזז ע"י צבא כדרלעומר, וכל מבוקשו מאברהם הוא רק שיוחזרו בני עירו שנפלו בשבי. אברהם נשבע כי יתן לו את כל השלל שברשותו מבלי להשאיר לעצמו דבר, מלבד חלקם של ענר, אשכול וממרא שנלחמו לצידו.

'ברית בין הבתרים'

הקב"ה נגלה לאברהם ומבטיחו כי ישמור עליו וגם יעניק לו שכר רב בגין צדקותו. אברהם שואל את הקב"ה מה יועיל לו שכר ונכסים בעודו חשוך בנים? ה' מודיעו כי יוולד לו בן ומוסיף ומצווהו להביט בכוכבים. אזי מבטיחו האלוקים שכשם שאי אפשר למנותם כך לא יהיה ניתן למנות את צאצאיו הרבים שיצאו מבנו יורשו.

לחיזוק הבטחתו לאברהם כי זרעו יירש את הארץ, כורת ה' עמו ברית. במצוותו לוקח אברהם שלושה עגלים, שלוש עיזים, שלושה אילים, תור וגוזל יונים ומבתרם לשני חלקים. עם שקיעת השמש מתגלה אליו האלוקים ואברהם עובר בין הבתרים (טקס שהיה נהוג באותם ימים לכריתת ברית נצח בין העוברים בתווך בין שני חצאי דבר

למרות פליאת אברהם - הכיכד בגילם המופלג יביאו הוא ואשתו בן לעולם - יולדת שרה בן לאברהם. ה' מודיעים כי ייקרא שמו 'יצחק' מלשון צחוק ושמחה, וכי עליו ועל זרעו חלים דברי השבועה וההבטחה האלוקית לאברהם אבינו ב'ברית בין הבתרים'. ואילו אודות ישמעאל, אומר ה', אשר גם זרעו ירבה במאד מאד, ושנים עשר נשיאים יצאו ממנו ויהיה לגוי גדול.

לאחר מכן מקיים אברהם אבינו את ציווי ה' ומל את עצמו וגם את בנו ישמעאל (בן ה-13) וכן את כל בני ביתו ועבדיו הזכרים.

לכל זכר (בן שמונה ימים) מצאצאיו]. ה' מבטיחו כי יהיה "אב המון גויים". וכרמז לדבר מוסיף ה' לשמו את האות ה', אשר מעתה לא ייקרא עוד אברם כי אם 'אברהם'. אלוקים חוזר ומבטיחו כי מצאצאיו יצאו עמים ומלכים וכי בני בניו ישלטו על עמים ומלכיהם והם יירשו את הארץ המובטחת.

גם שרי תיקרא מעתה בשם 'שרה' (במשמעות שררה - ששרה היא לרבים) ולא 'שרי' כפי שנקראה עד כה (ששרה היתה עד כה רק על ביתה פנימה). ה' מברך גם את שרה כי תלד בן שממנו יצאו עמים רבים ומלכים גדולים. ואכן,

The screenshot shows the website interface for Tanya Aor. At the top, there is a navigation menu with links like 'בית', 'אודות', 'תוכן', 'תעודות', 'תמונות', 'תקציר', 'תפריט', 'תעודות', 'תמונות', 'תקציר', 'תפריט'. Below the navigation is a large video player with a play button and a title 'הרב אייר כלב - ספר התניא בוו...'. To the right of the video player is a calendar for the month of Tammuz 2018. Below the video player is a grid of video thumbnails, each with a title and a play button. The thumbnails include titles like 'אבות הנביאים - חלק 3', 'אבות הנביאים - חלק 4', 'אבות הנביאים - חלק 1', 'אבות הנביאים - חלק 2', 'אבות הנביאים - חלק 3', 'אבות הנביאים - חלק 4', 'אבות הנביאים - חלק 1', 'אבות הנביאים - חלק 2'. To the right of the grid is a QR code and a section titled 'אודות בייבימק' with a play button. At the bottom of the page, there is a section titled 'ספרים אחרים' with a list of books and their authors.

התחדשנו!
 בוטאו לבקר
 באתר המשודרג
 www.tanyaor.com

היהדות מתחילה בניסים

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

עם על טבעי

עם ישראל הוא עם על טבעי בעצם מהותו. הדבר היה צריך לבוא לידי ביטוי גם בכך, שעם ישראל יתפתח ממי שאף לידתו באה בנס. גם הקשר של יהודי עם הקב"ה אינו מוגבל על ידי ההיגיון, ולכן אבי האומה היה צריך לבוא בברית המילה בהיותו בשלב שבו עדיין אין לו יכולת של הבנה והכרה שכלית.

הקב"ה לא הסתפק בקשר שייצג ישמעאל. זהו קשר חיצוני, הנובע מהחינוך ומהאוירה שמקבל הילד. מה יהיה במקרה שחינוך כזה לא יינתן וההכרה האישית לא תחייב זיקה לקב"ה? הלוא במקרה כזה לא יחוש האדם קשר עם הקב"ה.

לכן רצה הקב"ה דוקא ביצחק. הוא מייצג קשר על שכלי, קשר שטבוע בעצם מהות האדם. יהודי קשור עם הקב"ה בלי קשר לטיב החינוך שקיבל. הוא קשור עם הקב"ה בתוקף היותו יהודי. גם אם לא קיבל חינוך יהודי – בתוך נפשו הוא מאמין בה' וקשור עמו כבן הקשור עם אביו!

בלי פקפוקים

בדברים אלה טמון לקח נצחי בדרכי החינוך היהודי: את ההכרה היהודית אי אפשר לבסס על פי השכל בלבד, מתוך הנחה שהילד יבחר בדרך היהדות לאור הבנתו. הכרה כזאת היא מוגבלת ומצומצמת, וגם תלויה בתנאים משתנים; חסרות בה היציבות והקביעות.

את היהדות יש להחדיר כדבר שאינו תלוי כלל במידת ההבנה וההכרה; כדבר בסיסי שמושרש בעצם המהות, למעלה מכל שאלה ופקפוק. כך צומח דור יהודי הדבק ביהדותו עד כדי מסירות נפש, והוריו רואים ממנו נחת בגשמיות וברוחניות.

"לו ישמעאל יחיה לפניך" (בראשית יז, יח)

כאשר בישר הקב"ה לאברהם אבינו שייולד לו בנו יצחק, הגיב אברהם: "לו ישמעאל יחיה לפניך". די לי, אמר אברהם, שישמעאל יחיה "לפניך", ילך בדרכיך. אך הקב"ה אמר: לא, "ביצחק (דוקא) ייקרא לך זרע". אמנם "לישמעאל שמעתיק", גם ממנו תרווה נחת, אך את הנחת האמיתית תקבל מיצחק.

המדרש מתאר את הגר, אימו של ישמעאל, כאשה צדקת. היא היתה בת פרעה מלך מצרים, ונטשה את ארמון המלכות במסירות נפש כדי להיות שפחה בבית אברהם. הנהגותיה היו כה מושלמות, עד שהושוו לעבודת הקטורת במקדש (ולכן כונתה 'קטורה'). מובן שגם את בנה חניכה ברוח זו. לכן הסתפק אברהם בישמעאל וקיווה לרוות ממנו נחת. למה אפוא לא הסכים לכך הקב"ה, אלא חפץ ביצחק דוקא?

קשר מוגבל

ניתן לראות שני הבדלים בולטים בין ישמעאל ליצחק: (א) לידתו של ישמעאל באה בדרך הרגילה והטבעית, ואילו יצחק נולד בנס – נס כה גדול שאברהם התקשה להאמין כי יתרחש. (ב) הברית בין ישמעאל לקב"ה (ברית המילה) נכרתה כאשר היה בן שלוש עשרה, בגיל של הכרה והבנה שכלית, ואילו יצחק נימול בהיותו בן שמונה ימים, כשלא היה מסוגל כלל להבין את משמעות הדבר.

ישמעאל מסמל את הטבע, את התהליכים הרגילים של העולם. גם כשנוצר קשר בינו ובין הקב"ה – הוא בא במסגרת ההבנה וההכרה האנושית. זהו קשר שעוצמתו תלויה במידת הידיעה וההבנה. כל זה טוב ויפה, אבל אין זו מהותו של יהודי.

(מתוך הספר "שלחן שבת",

על פי 'לקוטי שיחות' כרך א')

חסידות על הפרשה לך-לך

דמעות של שמחה פרשת לך לך

אדמו"ר הריי"צ סיפר:

בהיותי ילד נכנסתי פעם בשבת פרשת לך לך, בבוקר לפני התפילה, לחדר אבי (הרבי הרש"ב), ומצאתי 'עובר' על פרשת השבוע ('שניים מקרא ואחד תרגום'). הוא היה שרוי במצב רוח מרומם ובה בשעה זלגו מעיניו דמעות. עמדתי נרעש, בלא שיכולתי להבין כיצד אפשרי מצב רוח מרומם יחד עם דמעות, אך לא העזתי לשאלו על כך. רק במוצאי שבת, כשנכנסתי כדרכי לאבי, אזרתי עוז ושאלתיו לפשר הדבר.

אבא ענה: אלה דמעות של שמחה. ומיד הוסיף והסביר: רבינו הזקן אמר ש'צריכים לחיות עם הזמן', זאת אומרת שיש לחיות עם פרשת השבוע ועם פרשת היום של השבוע. פרשת בראשית היא פרשה שמחה בעיקרה – הקב"ה ברא את העולמות והנבראים, והיה שבע רצון, כפי שנאמר "וירא אלוקים כי טוב"; אולם סוף הפרשה אינו נעים כל כך.

פרשת נח, פרשת המבול, היא פרשה עצובה; אבל סוף הפרשה שמח – במזל טוב נולד אברהם אבינו! פרשת לך לך היא פרשה של שמחה אמיתית. בכל יום

ויום מהשבוע חיים עם אברהם אבינו – הראשון שמסר את נפשו לפרסם אלוקות בעולם, ומסירות נפש זו על התורה ומצוותיה הנחיל אברהם אבינו בירושה לכלל ישראל.

(ספר-השיחות' תש"ב)

לך אל עצמיותך

"לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך"

על האדם ללכת אל עצמו, אל שורשו ואל מציאותו האמיתית. זאת על ידי שיצא מהענינים הארציים והחומריים, מהדברים הבאים מההרגלים והמידות הטבעיות, ומההשקפות השכליות הלא רצויות.

(לקוטי שיחות')

כל מסעי האדם - בהשגחה פרטית "הלוך ונסוע הנגבה"

מאז שאמר הקב"ה לאברהם "לך לך מארצך" ואברהם נסע "הלוך ונסוע הנגבה", התחיל סוד הבירורים. האדם הולך למסעיו על פי גזרת ההשגחה העליונה, למקום שהניצוצות הצריכים להתברר על ידו מחכים לגאולתם.

(הרבי הרש"ב מליובאוויטש)

באתר ביו-טיוב ובפייסבוק:
שידורים חיים, שיעורים ונגונים)

סדר התנ"ך

עודה ראשונה לנפש

תניא
מודעות
עצמית
ביהדות

שבת שלום!!!

כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
ליקוט רעיונות, עיצוב ועימוד: חי דמארי
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו
tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון חורף)
17:22	16:09	י-ם
17:23	16:23	ת"א
17:21	16:13	חיפה
17:24	16:16	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, ליזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון